

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Hangszergyakorlási technikák (Zongora) 1

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudomány Egyetem
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Zene
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Zeneművészet
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Hangszergyakorlási technikák (Zongora) 1				A tantárgy kódja		TLX 3340			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			-								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. Miklós Noémi								
2.4. Tanulmányi év		2	2.5. Félév		1	2.6. Értékelés módja		K	2.7. Tantárgy típusa		DD

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	1	melyből: 3.2 előadás	-	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összórászám	14	melyből: 3.5 előadás	-	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					80
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					2
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					-
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					-
Vizsgák					2
Más tevékenységek: fellépések, koncertek					2
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászama					86
3.8. A félév összórászama					100
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	- középszintű zongorázási és kottaolvasási készség.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	-
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	- zongorával ellátott hangszerterem, zongorazene kottatár, metronóm - rendszeres óralátogatás - rendszeres egyéni gyakorlás

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	• zenét tanulmányoz • hangszereken játszik • elemzi saját művészi teljesítményét • kottát olvas • élőben ad elő • részt vesz próbákon • azonosítja a zene jellemzőit • kottákat tanulmányoz
Transzverzális kompetenciák	• részt vesz hangfelvételek készítésében a zenei stúdióban • megküzd a lámpalázzal.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	• A hatékony gyakorlás elvei és módszerei (időbeosztás, célkitűzés, ismétlés). • Ujj- és kéztechnikák, koordinációs gyakorlatok. • Különböző zenei stílusok technikai követelményei. • Ritmus- és tempógyakorlatok, dinamikai finomítások. • A zongorairodalom technikai kihívásainak ismerete (pl. skálák, arpeggiók, trillek, akkordátmenetek). • Mentális és fizikális gyakorlási stratégiák a hatékony fejlődéshez.
Képességek	• Önálló gyakorlás megszervezése és célirányos alkalmazása. • Ujjkoordináció, kéz- és ujjtechnikák fejlesztése. • Dinamika, frazírozás és artikuláció tudatos alkalmazása. • Tempó- és ritmuspontosság fejlesztése különböző darabokban. • Problémamegoldás a technikai nehézségek során. • Folyamatos önellenőrzés és önértékelés a gyakorlás során. • Képes kisebb részleteket izoláltan gyakorolni és összekapcsolni teljes darabbá.
Felelősség és önállóság	• Rendszeres és fegyelmezett gyakorlás otthon és az órákon. • Saját gyakorlási célok meghatározása és követése. • A tanári útmutatások és visszajelzések figyelembevétele és beépítése. • Felelősség a saját hangszer állapotáért és megfelelő használatáért. • Tudatos figyelem a testtartásra és a kéztechnika helyes alkalmazására a sérülések elkerülése érdekében. • Felelősség a folyamatos technikai fejlődésért és a zenei készségek fenntartásáért.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• A hallgatók technikai alapjainak megszilárdítása és továbbfejlesztése a zongorán. • A rendszeres, tudatos gyakorlás és a hatékony tanulási rutin kialakítása. • A zenei kifejezőkészség, ritmusérzék és interpretációs képességek fejlesztése. • Önálló gyakorlási képesség kialakítása és felelősségvállalás a saját zenei fejlődésért. • A tanári útmutatások tudatos követése és alkalmazása az egyéni gyakorlás során.
--------------------------------------	--

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• Különböző technikai gyakorlatok és ujjkoordinációs feladatok rendszeres elsajátítása. • A tempó, dinamika, frazírozás és artikuláció tudatos és helyes alkalmazása különböző stílusú darabokban. • Kisebb részletek izolált gyakorlása és integrálása teljes darabbá. • Mentális és fizikai stratégiák alkalmazása a hatékony technikai fejlődés érdekében. • Képes legyen problémamegoldásra a technikai nehézségek során, és folyamatosan fejlessze a technikai készségeket. • Felkészülés a közönség előtti játékra, beleértve a koncentrációt, önbizalmat és előadói felelősséget.
-------------------------------------	---

8. A tantárgy tartalma

8.1 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A zongora. Zenetörténeti adatok. A zongora ősei: hangzásbeli különbségek, hasonlóságok. Kialakulás, mechanikák, terjedelem, hangszín.	- Megfigyelés - Bemutatás - Kísérletezés	Szükséges eszközök: cd játszó, projektor.
2. Hogyan ülünk a zongoránál? Helyes testtartás, kéztartás, lábtartás.	- Megfigyelés - Bemutatás - Kísérletezés	
3. A zongorán használatos billentési módok: legato, staccato, portato, detaché	- Megfigyelés - Bemutatás - Kísérletezés	Különböző kottatárak használata az elsajátítandó billentési módok szemléltetésére.
4. A különböző zenei korok artikulációi.	- Megfigyelés - Bemutatás - Kísérletezés	A különböző billentési módok szemléltetésére és kipróbálására a következő gyűjteményeket használjuk: J.S.Bach: Album für Anna Magdalena Bach; Klasszikus szonatina gyűjtemények; Robert Schumann: Album für die Jugend; Bartók Béla: Gyermekeknek.
5. L'art de toucher le clavecin François Couperin zongoraiskolája A barokk kor billentyűs hangszereinek jelentős metódusa.	- Megfigyelés - Bemutatás - Kísérletezés	
6. Különböző ujjgyakorlatok. C-dúr, á-moll skálák	- Megfigyelés - Bemutatás - Kísérletezés	Skálajáték: párhuzamos játék, ellenmozgás, terc, decima
7. Hogyan gyakoroljunk egy új művet. A helyes ujjrend fontossága. A mű formai szerkezetének, illetve összhangzattani felépítésének fontossága az előadás folyamatában.	- Megfigyelés - Bemutatás - Kísérletezés	Minden diák kap egy egyszerű zongoraművet, melyet a következő szemináriumra kielemez formai és összhangzattani szempontból, illetve ujjrenddel lát el.
8. Az előző órán kiválasztott mű kidolgozásának ellenőrzése. G-dúr, é-moll skálák.	- Megfigyelés - Bemutatás - Kísérletezés	Skálajáték: párhuzamos játék, ellenmozgás, terc, decima, szext, kis felbontás, akkordok.
9. Carl Philipp Emanuel Bach Versuch über die wahre Art das Clavier zu spielen Zongorajáték a rokokó korban és a klasszicizmusban.	- Megfigyelés - Bemutatás - Kísérletezés	Artikuláció, díszítések, frazeálás, billentés, dinamika.
10. Hogyan gyakoroljunk helyesen? Hogyan melegítsünk be? Részekre bontás, külön kézzel való gyakorlás, futamok gyakorlása, kotta nélküli játék.	- Megfigyelés - Bemutatás - Kísérletezés	Skálajáték: párhuzamos játék, ellenmozgás, terc, decima, szext, kis felbontás, nagy felbontás, akkordok, oktávok.

F-dúr, d-moll skálák		
11. A metronóm használata gyakorláskor. Hogyan állapítsuk meg a megfelelő gyakorlási tempót?	- Megfigyelés - Bemutató - Kísérletezés	A különböző tempójelzések értelmezése és kipróbálása.
12. Hogyan sajátítsunk el egy művet kotta nélkül? A memorizálás mozzanatai. D-dúr, h-moll skálák	- Megfigyelés - Bemutató - Kísérletezés	Skálajáték: párhuzamos játék, ellenmozgás, terc, decima, szext, kis felbontás, nagy felbontás, akkordok, oktávok.
13. A zongoraetűdök technikai nehézségei. Gyakorlási mozzanatok az etűdök elsajátításának folyamatában.	- Megfigyelés - Bemutató - Kísérletezés	
14. Szemeszteri kollokvium: Az eddig tanult skálák bemutatása, illetve egy egyszerű mű gyakorlási mozzanatainak bemutatása.		Minden diák egy dúr és egy moll skálát fog eljátszani, illetve egy új darabot fog kapni, melynek a gyakorlási mozzanatait röviden bemutatja. (felkészülési idő 20 perc).
Könyvészet Gát József: A zongora története. Zeneműkiadó, Budapest, 1964 Gát József: Zongoramethodika. Zeneműkiadó, Budapest, 1964 Dohnányi Ernő: Ujjgyakorlatok. Zeneműkiadó, Budapest J. S. Bach, Album für Anna Magdalena Bach, Edition Peters, Leipzig Carl Czerny, 100 Übungsstücke, op. 139, Universal Edition, Wien Carl Czerny, Schule der Gelehrigkeit, op. 299, Edition Peters, Leipzig *, Album de sonatine pentru pian, Moravetz Kiadó, Temesvár C.L. Hanon, Pianistul virtuoz, Editura Muzicală, Bukarest Bartók Béla, Gyermekeknek, I kötet, Karl Rozsnyai kiadó, Budapest Thoman István, Grundlege der Klaviertechnik, Taegliche Studien, Karl Rozsnyai kiadó, Budapest Robert Schumann, Album für die Jugend, Edition Peters François Couperin, L'art de toucher le clavecin, Editura Arpeggione, 2008 Carl Philipp Emanuel Bach, Versuch über die wahre Art das Clavier zu spielen, Berlin, 1753		

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

Mivel a zene szakirány diákjai zeneiskolai vagy általános iskolai zenetanárok is lehetnek a tanulmányaik befejezése után, a tantárgy tartalma összhangban van a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatóinak elvárásaival.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.1 Szeminárium / Labor	A szemináriumok látogatása kötelező. Háromnál több hiányzás esetén a kurzus nem teljesítettnek minősül	A tanultak bemutatása zongorán, szóbeli magyarázatokkal.	70 %
		A szemináriumokon való jelenlét ellenőrzése.	30 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
A tanult dúr és moll skálák bemutatása, helyes ujjrenddel, két kézzel, párhuzamos és ellenmozgásban, különböző billentéssel és dinamikával. Egy új mű leolvasása, valamint gyakorlási stratégia szóbeli felvázolása.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						
							

Kitöltés időpontja:

2025. 09. 25.

Előadás felelőse:

Dr. Miklós Noémi

Szeminárium felelőse:

Dr. Miklós Noémi

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

...

Intézetigazgató:

Dr. Péter István

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.